

De tafel- sfeerlamp

(Hoe maken wij het?)

André Vergalle

Robert Piccart

We, André mijn overbuur en ik, werken samen aan ons project van de tafel- sfeerlamp. Deze lamp is volledig gemaakt van afvalhout (beuken multiplex).

Als houtdraaiers willen we zoveel mogelijk gebruik maken van economisch niet (meer) rendabel hout, in mooi Engels “zero waste” principe.

Graag tonen we hoe wij dit maakten.

We vertrekken van beukenmultiplex van 30 mm dik. We konden vlot en gratis aan dit materiaal geraken. Het voordeel van 30 mm dikte in plaats van 18 of 22 mm is dat we minder elementen moeten lijmen. Elke manuele laag lijm aangebracht blijf je zien tussen de plankjes van 30 mm, dus zo weinig mogelijk extra lijmen.

Van het verkregen afvalhout zagen we (zo economisch mogelijk) een partij plankjes van 10*10 cm. Voor de voet zagen we plankjes 15*15 cm.

Voor de voet lijmen we 2 (60 mm hoog) plankjes van ongeveer 15*15cm en voor de rest van de lamp 4 (120 mm hoog) plankjes van 10*10 cm. Deze verhouding geeft volgens ons het mooiste resultaat na het afdraaien. We hebben een eenvoudige mal gemaakt zodat we dit geheel in een beweging kunnen lijmen en opspannen. Dit bespaart ons weer wat werk en het geeft ons ook een behoorlijke tijds winst.

Op de foto zie je heel duidelijk de extra lijmlagen, bij het afdraaien worden deze minder zichtbaar.

De 10*10 cm en 15*15cm lijken zeer ruim te zijn om gedraaid +/- 70 mm over te houden +/- 120 mm voor de voet. We hebben een ruime marge genomen omdat we de lamp met schuine lijnen willen maken. De marge had minder mogen zijn maar het materiaal durft soms kuren te hebben. (Happen maar we steken dat op het materiaal 😊)

Als we verschillende lampen willen maken is het soms van belang om de schuine lijnen steeds onder dezelfde hoek te hebben. Onze lampen maakten we door 1 cm links (boven) en 1 cm rechts (onder) uit de center te gaan. Op deze wijze maken we een nieuwe centerlijn. Deze afstanden kunnen natuurlijk aangepast worden naar eigen wensen en creativiteit. Hoe meer uit de center hoe schuiner de lijnen en hoe verder het stuk uit balans komt. Bij het verder uit de oorspronkelijke center gaan moeten de afmetingen van de blok groter worden, er moet meer afgedraaid worden en de uitslag is groter.

De nodige voorzichtig en veiligheidsmaatregelen zijn nodig: scherpe randen, uit balans, ...

Zo ziet het er opgespannen tussen de centers uit. Brill, beschermkap en/of andere beschermmaatregelen zijn zeker nodig.

Omdat de centerpunten niet loodrecht op het werkstuk komen is extra voorzichtigheid nodig. Centerpunten met een stevige grip zijn aangewezen (bijvoorbeeld: Robert Sorby - Multi-tand meenemer en meedraaiende center met verende centerpunt). Regelmatig controleren of er nog genoeg druk op het werkstuk staat is ook nodig ten gevolge van de niet haakse plaatsing van de centers (dringen in het hout en druk verminderd)

Naar onze ervaringen draaien we dit best met een stevige, goed geslepen bol guts. Omdat het beukenmultiplex kruislinks gelijmd is moeten we om maximaal rekening te houden met de ondersteunde vezel van links naar rechts of van rechts naar links snijden. De hoek op de foto geeft hopelijk meer duidelijkheid.

Vertrekkend vanuit deze positie gaat het snijpunt van de beitel maximaal gebruik maken van de ondersteunde vezels

De volgende foto's geven een sfeerbeeld van de vorderingen. Op de eerste foto is er al een steun voor de klauwplaat gedraaid. Op de tweede foto werd de onderkant ook vlak gezet om

de grootte van de voetboog goed te kunnen inschatten. Het vlakke vlak geeft een goed referentiepunt om de boog te bepalen en gelijkmatig af te draaien. Beide werden afgestoken met een afsteekbeitel. Voor deze lamp te draaien hebben we enkel van de afsteekbeitel en de bol guts gebruikt.

Daarna wordt het werkstuk uit de centers gehaald en gebruiken we een klauwplaat om het stuk in te spannen. Nu kunnen we de onderkant afwerken. Een bril is nu wel erg aangewezen omdat we de onderzijde moeten uitboren of uitdraaien. Er komt behoorlijk wat kracht op de klauwplaat en het gaan trillen, uitvliegen, zijn best mogelijk. Dus een bril om de trillingen te beperken. Op de foto ziet u een zelfgemaakte bril uit multiplex en de wielen van inline skates. De zachte wielen geven weinig of geen afdruk op het hout.

We boorden de onderkant uit met een boor van 60 mm. Ook wordt nu het gat geboord om de holle draadstang (10mm) te bevestigen. Deze draadstang wordt gebruikt om de elektrische kabel door te voeren en de fitting vast te zetten

Deze opening gebruiken we ook om het werkstuk terug op de klauwplaat te zetten. Dit om de bovenkant af te werken en de opening voor de fitting te maken.

Achteraf moeten we nog een zijdelings gat boren om de draad door te trekken.

Voor de montage van de fitting zetten we de lamp nog even tussen de centers op de draaibank. Dit om een

laatste controle en eventueel te schuren.

De lampen worden afgewerkt met een onzichtbaar product na droging (wood of tomorrow - wood protector invisible). Onze experimenten met waxen en oliën hadden niet het verhoopte resultaat. De afwisseling langshout en kopshout zorgen voor een minder mooi effect. Vernis hebben we niet geprobeerd omdat het onzichtbaar product voldoening gaf en we geen zin meer hadden om nog iets anders te proberen

Voor de lamp gebruiken we nu een globe van 12.5 cm en dimbaar in drie standen met geheugen. De lamp onthoudt de laatste stand.

Tenslotte zoals op de eerste foto te zien experimenteerden we met kleur (zwart – wit) en een donkerbruin of zwart tussen laagje.